AD

VIRUM CLARISSIMUM

RIC. MEAD, *M.D.*

EPISTOLA,

VARIAS

Lithontripticum *Joannæ Stephens*,

EXHIBENDI METHODOS

INDICANS.

AUCTORE,

DAVIDE HARTLEY, *A.M.*

BATHONIÆ: Typis T. BODDELY.

Proſtant venales apud J. LEAKE & G. FREDERICK, Bibliopolas *Bathonienſes*; & M. COOPER *Londinenſem*.

M.DCC.LI.

B O O K S

Sold by J. LEAKE and W. FREDERICK, Bookſellers in Bath.

1. A View of the preſent Evidence *for* and *againſt* Mrs. *Stephens*'s Medicines, as a Solvent for the STONE; containing 155 Caſes, with ſome *Experiments* and *Obſervations*. By D. HARTLEY. *pr.* 2*s.*

2. An Account of ſome *Experiments* and *Obſervations* on Mrs. *Stephens*'s Medicines for *diſſolving* the STONE; wherein their *diſſolving Power* is inquired into and ſhewn. By ST. HALES. D. D. To which is added a SUPPLEMENT to *The View of the preſent Evidence*, *&c.* being a Collection of ſome Particulars relating to the *Diſcovery* of theſe Medicines, their *Publication*, *Uſe*, and *Efficacy*. By D. HARTLEY. *pr.* 1*s.* 6*d.*

3. DE LITHONTRIPTICO a *Joannâ Stephens* nuper invento Diſſertatio Epiſtolaris, Auctore D. HARTLEY. *Ed. Sec.* Cui adjicitur Methodus exhibendi Lithontripticum ſub formâ commodiore. Accedunt etiam conjecturæ quædam de Senſu, Motu & Idearum Generatione. *pr.* 1*s.* 6*d.*

4. *Obſervations on* MAN, his *Frame*, his *Duty*, and his *Expectations*. 2 Vol. 8vo. By D. HARTLEY. *pr.* 10*s.* 6*d.*

B O O K S

VIRO CLARISSIMO

RIC. MEAD, M.D.

D. HARTLEY,

S. P. D.

CUM primùm ea, quæ in Lithontripticum *Joannæ Stephens*, & in illud sumptu publico redimendi auctores, nuper dixisti, † perlegerem, incertus hæsi, quid mihi facto opus esset: An omnia denuo ad trutinam revocarem, & evincerem, si modò pensitentur ipsius morbi natura gravis & per-

† Monit. & Præcept. Med. Cap. 10.

tinax, atque remedii moles neceſſaria, *noxas fallaciamque* nihilo plùs Huic objici debere, quàm Opio, Mercurio vel Cortici Peruviano, nunc quidem probatiſſimis, ſed olim pro exitialibus habitis, idque a viris celeberrimis; an potiùs quicquid haberem, ſilentio premerem, ne fortè quod Tibi, mihique moleſtum, nemini ſatis acceptum foret.

Medium tenere curſum tandem inſtitui. Breviter nimirum, atque uno intuitu, ob oculos ponam varias Lithontripticum exhibendi methodos, quas me jam docuit experientia plùs ſatis cumulata; adjungamque inſuper monitiones, vel unicuique methodo proprias, vel ad univerſas ſimul pertinentes; omni tamen altercatione procul habitâ. Sic utique, ſi quibus hoc gratum futurum ſit, lumen de meo lumine accendam, officioque in ſocios doloris, quod mihi demandavit Summus rerum Arbiter, pro virili defungar; neque tamen vel Tibi, vel probo cuivis, inopportunus, uti ſpero, videbor.

Illud

Illud interea tanquam inopinatum, & ab æquitate tuâ alienum queri liceat, T E, qui in obvios quoſcunque comis & urbanus eſſe, bene autem merentibus de re medicâ, vel etiam literariâ quâvis, ſummâ cum benignitate favere ſoleas, in Lithontriptici Fautores acerbiùs invectum fuiſſe; & non potiùs laudi illis dediſſe, quòd Arcanum ſine pretio vulgatum Virorum dignitate, fide, ingenio, artis noſtræ peritiâ illuſtrium examini ſubjecerint, neque aliam viam ad præmium reportandum aperiri voluerint, quàm quæ, veris licèt rerum Inventoribus facilis & munita, Jactatoribus tamen & Falſiloquis eſſet impervia.

Methodus Prima.

Exhibeantur drachmæ tres calcis ex liquido conveniente, & unciæ duæ ſaponis in aquæ ſeſquilibrâ coquendo ſolutæ, quotidie.

METHODUS SECUNDA.

EXHIBEATUR calx eodem modo, ſapo autem ſub formâ cylindrorum mollium.

METHODUS TERTIA.

CONTUNDANTUR partes tres calcis, partes ſedecim ſaponis in maſſam mollem, adjectâ aquæ quantitate ſufficiente. Exhibeatur eadem quantitas calcis & ſaponis, ac in methodis præcedentibus, ſub formâ cylindrorum mollium.

METHODUS QUARTA.

DILUATUR hæc maſſa, aquâ denuo adjectâ, ad conſiſtentiam electarii mollis, & exhibeatur hujus electarii quantitas proportionalis, in cereviſiâ tenui ſoluta.

METHODUS QUINTA.

DILUATUR aquâ ulteriùs ad conſiſtentiam cremoris lactis, & exhibeatur hic cremor per ſe, quantitate itidem proportionali.

METHO-

Methodus Sexta.

Exhibeantur calcis, ſalis fixi alkalini, ſingulorum drachmæ tres ex lacte, vel cremore ejus, quotidie.

Methodus Septima.

Exhibeantur unciæ duæ ſaponis ſub formâ cylindrorum mollium, & libræ tres vel quatuor aquæ calcis ex teſtis oſtreorum paratæ, paululo lacte admixto, quotidie.

Monitiones.

Calx, quâ uſa eſt *Joanna Stephens*, confecta fuit e teſtis ovorum. Calx verò teſtarum oſtreorum uſui accommodatior eſt, utpote parabilior. Teſtæ enim ovorum aperto igni commodè exponi non poſſunt, ſed crucibulo includendæ ſunt, ideoque plùs temporis ad calcinationem perficiendam requirunt. Teſtæ oſtreorum detinendæ ſunt in igne vehementi per horas tres vel quatuor, neque demum eximendæ

mendæ niſi igne ſponte extincto. Indicia calcinationis perſectæ ſunt albedo, fragilitas & ſapor acer calcis vivæ ex lapide calcario paratæ.

Testæ oſtreorum calcinatæ exponendæ ſunt aëri per menſem vel circiter, nimirum donec fatiſcant in pulverem impalpabilem, qui a partibus craſſioribus, non rite calcinatis, ope ſetacei ſeparandus eſt, atque denuo aëri exponendus, & ſæpe verſandus, ut miteſcat. Si calx exponatur ſecundâ hâc vice per menſem duntaxat unum, acris etiamnum erit ut plurimùm; ſin per tres vel quatuor, mitis.

Calx miteſcit etiam repetitis affuſionibus aquæ. Quin et ex ipſis teſtis recèns calcinatis ſtatim parari poteſt calx mitis eâdem ratione. Verùm pulverandæ ſunt priùs, & per ſetaceum trajiciendæ. Lotione peractâ calx probè ſiccanda eſt ſuper ignem in vaſe ferreo.

Quibus

Quibus organa digeſtionis valida ſunt, & dolores in viis urinariis leves, iis convenit calx acris, quippe ſolvendi vi pollentior. Quibus hæc contraria ſunt, calx mitis. Præſtat mitiſſimam exhibere univerſis ſub primum remedii uſum, quò organa digeſtionis & urinæ ſenſim aſſueſcant valentiori, & tandem valentiſſimæ, ſi viſum fuerit.

Sapo, quo ipſe utor, Alicanticus eſt; illum enim Caſtilienſi & Veneto, qui in officinis vulgò proſtant, aliquantò potiorem eſſe arbitror. Verùm hi ſubſtitui poſſunt deficiente Alicantico.

Methodus prima ferè eadem eſt cum illâ, quæ a *Joannâ Stephens* publici juris facta eſt. Liquidum conveniens exhibitioni calcis acris parari poteſt ex ſpiritûs vinoſi tenuioris, vel ſpiritûs ſacchari, parte unâ, aquæ partibus duabus, vel paulò minùs, addito ſi libuerit ſaccharo. Hujus enim liquidi vis ſpirituoſa acrem calcis ſaporem quodammodo obtundet, &

ventriculum

ventriculum ſimul muniet. Utile porrò erit ſuperbibere paululum ejuſdem liquidi devoratâ ſaponis ſolutione, cum hæc et palato ingrata ſit, & fauces per aliquod tempus irritet.

Incommodis jam memoratis occurritur per methodum ſecundam. Etenim poſt aliquot vices repetitas cylindrorum deglutitio peragitur facillimè, & ferè ſine ullo ſapore, tantillo liquidi præſcripti, vel alîus cujuſvis, in os aſſumpto. Verùm ſapo probè contundendus eſt, aquâ adjectâ, idque repetitis vicibus per aliquot dies, ut admodum emolliatur, alioquin ventriculum gravabit.

Hæ duæ methodi virtute prorſus eædem ſunt, & præcipuè conveniunt iis, qui a dolore veſicæ ferè immunes, citæ calculi ſolutioni unicè incumbunt. Exhiberi enim poteſt calx admodum acris, adeoque ſolvendi virtute admodum pollens, ope liquidi ſpirituoſi, ſalvis interea faucibus & ventriculo. Verùm liquidum iſtud con-

ſpirat

ſpirat una cum calce acri ad inflammationem veſicæ augendam; quocirca dolore urgente neutiquam imperanda eſt harum methodorum utravis.

Si alvus nimium laxetur a methodo primâ, ſecundam aggredi oportebit; & viciſſim redeundum eſt ſubinde ad primam, ſecundâ ventriculum gravante. Etenim ſapo ſolutus, utcunque palato & faucibus moleſtus, ventriculo tolerabilis eſt, imò nonnunquam acceptus & utilis. Tota quantitas calcis & ſaponis, quotidie ſumenda juxta has methodos, non incommodè dividi poteſt in doſes tres, & ſapo ſecundæ methodi formari in cylindros quindecim, ex utrâque extremitate parum acuminatos, & longitudinis duorum digitorum tranſverſorum. Licet autem ægroto de his, ut et de temporibus aſſumendi, ſtatuere pro libitu, cum totus rei cardo in eo verſetur, ut quantitatem juſtam ingerat; quâ ſcilicet urina abunde & perpetim inficiatur virtute ſolvente calcis & ſaponis.

Possunt quidem hæ methodi accommodari iis, qui dolore calculoſo admodum vexantur, ſi nimirum calx mitis exhibeatur e cereviſiâ tenui vel mediâ; cereviſia enim et dolores lenire ſolet, & calci miti obtundendæ ſufficiet. Sic et vinum album, vel purum, vel aquâ commixtum, erit pro vehiculo ſatis idoneo calci miti. Ægrotis autem hujuſmodi potiùs expedit alicui ex tribus methodis inſequentibus inſiſtere.

In methodo tertiâ, magis etiam quàm in ſecundâ, ſedulò & vicibus quàm plurimis repetitis, per aliquot item dies, contundendus eſt ſapo cum calce, ut maſſa lithontriptica molliſſima ſit; aqua verò addi debet donec maſſa ferè duplo ponderoſior ſit ſapone, qui ipſam ingreditur. Porrò ſi calx acris adhibeatur, maſſa aëri exponenda eſt, & ſæpe verſanda, per menſem vel ultra, ut hâc ratione calx miteſcat; miteſcet autem citiùs in maſsâ lithontripticâ propter ejus humiditatem, quàm per ſe. Hæc niſi rite obſerventur, cylindri

cylindri e maſsâ iſtâ formati ſtatim dureſcent, & proinde ventriculum gravabunt, ſitimque movebunt; vel ſi admodum dureſcant, per inteſtina tranſibunt integri; quæ tamen ſingula ſi præcaveri poſſint (poſſunt autem ſæpenumero ratione habitâ cautionum præſcriptarum) omnium præſtantiſſima invenietur hæc methodus tertia, utpote nauſeæ prorſus expers. Quantitas maſſæ lithontripticæ quotidie ſumenda formari poteſt non incommodè in cylindros viginti, & horum quinque deglutiri facillimè quater quotidie.

Fatendum quidem eſt et calcis et ſaponis vim ſolventem imminui expoſitione maſſæ, ſed compenſatur hæc imminutio lenimine dolorum exinde orto; namque ſapo perinde ac calx, et virtute debilior fit, & nî multùm fallor, doloribus calculoſorum leniendis aptior, acceſſu aëris libero. Quocirca, ubi dolor gravis urget, maſſa omnino exponenda eſt, & ſæpe verſanda, per ſeptimanam unam vel alteram, ut ut calx priùs mitigata fuerit. Quòd ſi hæc

virtus anodyna maſſæ lithontripticæ ab ejus expoſitione ortum ducens, mihi olim ſatis perſpecta fuiſſet, ſævos illos cruciatus, qui me nuperis annis invaſêre, multò maturiùs, ut opinor, compeſcuiſſem. Porrò fieri poteſt, & fiet, uti ſpero, futurâ Medicorum ſolertiâ, ut methodus quemvis calculoſorum dolorem notabilem demulcendi ex hoc fonte derivetur. Imò non eſt dubitandum, quin maximi progreſſus in calculo tum allevando, tum extirpando, jamdudum facti fuiſſent, ſi modò Tu, Vir Clariſſime, cæterique medicinæ Antiſtites, Lithontriptico corrigendo & perficiendo operam dediſſetis.

Si cylindri lithontriptici gravent ventriculum, vel ob aliam quamvis cauſam minùs placeant, recurrere oportet ad electarium vel cremorem. Horum ſapor non admodum ingratus eſt, ſi vel maſſa ex quâ confecta ſunt, vel ipſa poſtea ſub formis propriis, aëri ſatis expoſita fuerint; eritque eò minùs ingratus, quò minùs perfectè ſolvitur electarium, vel in cerevisiâ

visiâ tenui, vel in aquâ ad cremorem conficiendum. Frustula enim electarii non soluta vix feriunt palatum. Cremor oculo magis arridet, quàm solutio electarii in cerevisiâ tenui; cerevisia autem abolet ingratum saporem electarii magis quàm aqua, quâ diluitur in cremorem. Hinc patet remedium methodi quartæ statu valentiori ingeri posse, quàm remedium quintæ. Quòd si electarium solvatur in aquâ paululò vino dulci commixtà, erit medii saporis inter electarium in cerevisiâ tenui solutum & cremorem. Si horum quodvis ventrem nimis solvat, recurrendum est subinde ad cylindros lithontripticos. Quantitas electarii soluti, vel cremoris quotidie sumenda dividi potest in tres doses, mensuram libræ dimidiæ continentes, vel paulo minùs, si consistentia sit spissior.

Dum hæc scribo occurrit mihi alia methodus parandi massam lithontripticam, quam Pharmacopolis ulteriùs probandam commendo. Liquentur super ignem un-

ciæ

ciæ ſedecim ſaponis in vaſe ferreo ſtannato, aquæ quaſi librâ adjectâ, liquatæ effundantur in mortarium marmoreum, & probè miſceantur cum calcis unciis tribus. Sic e veſtigio fiet maſſa lithontriptica molliſſima, quæ deinde dilui poteſt in electarium & cremorem. Poſſunt etiam hæc ſingula mitigari ſine morâ, aquæ affuſione & ſuper ignem lentum vaporatione repetitâ. Sapo eâdem ratione liquatus, ſed aquæ quantitate minori additâ, formari poteſt facillimè in cylindros ſaponaceos methodi ſecundæ & ſeptimæ; quinetiam aliis uſibus medicis accommodus erit.

Medicis auctor ſum, ut accedentibus calculoſis præcipiant aliquam ex tribus methodis proximè prægreſſis, & multò potiùs caveant a remedii nimiâ acrimoniâ, quàm a nimiâ inertiâ. Exhibeant etiam quantitatem præſcriptâ minorem. Etenim longè ſatius eſt calculoſo dolorum lenimen redimere tædio aſſumendi, quàm citam calculi ſolutionem cruciatu gravi.

Solutio

Solutio autem calculi lentè ſaltem procedet, ut ut leniantur dolores. Poſtea ſenſim augeri debet et vis, et quantitas remedii; atque tandem, ſi eo uti poſſit & velit æger, remedium primæ vel ſecundæ methodi imperari. Hæc omnia ſi rite fiant, nec me conſilii dati, nec medicum vel ægrum accepti pœnitebit.

Qui ſabuli & lapillorum ſabuloſorum generatione, atque dolorifico deinde per ureteres tranſitu, vel et e veſicâ ejectione, tantùm vexantur, hæc mala certiſſimè præpedire poſſunt tertiâ, vel quartâ parte, maſſæ lithontripticæ præſcriptæ aſſumptâ. Eadem porrò quantitas nonnunquam ſufficit doloribus calculoſorum arcendis; ſenum imprimis, ſi rectè auguror.

Methodus ſexta ſimplex eſt, nec inelegans. Conſtat utique remedium hujuſce methodi tribus corporibus ſimpliciſſimis, & ubique gentium inveniendis, calce nimirum, ſale fixo & lacte. Nec palato valde diſplicet, nec ventriculo

nocet,

nocet, modò adſit juſta menſura lactis vel cremoris ejus, libra ſcilicet dimidia pro ſingulis drachmis calcis & ſalis fixi. Sed longè minùs aptum eſſe videtur doloribus calculoſorum leniendis quàm maſsa lithontriptica, electarium vel cremor, aëri prout oportet expoſita. Si huic pulveri lithontriptico affundatur aqua, fiet lixivium lithontripticum, quale eſt notum illud *Jurini*, niſi quòd in *Jurini* lixivio calx æquetur dimidiæ tantùm parti ſalis fixi, utì ab experimento bis capto conjicere licet. Varia olim tentavi, quò vehiculum huic pulveri maximè congruum invenirem, neque quidvis tunc occurrebat lacte potius, quapropter illud præcepi *Diſſertatione de Lithontriptico*. Verum lactis cremor longè præſtat, id quod credere par eſt, & nuper expertus ſum. Si quis detrahat de virtute lithontripticâ hujus pulveris, eò quòd ſolutio ſalis fixi per ſe non multùm valeat ad calculos ſolvendos, repono, veriſimile eſſe volatilitatem, hoc eſt, vim ſolventem donari urinæ a ſale fixo, perinde ac a calce, pari ratione

atque

atque hæc utraque volatilem reddunt ſalem ammoniacum, ſicut innui in *Diſſertatione de Lithontriptico*; nec non lixivium quoddam ſaponarium confici in primis viis, calce & ſale fixo unitis. Ut taceam, virtutem lithontripticam lixivii *Juriniani* ſatis ſuperque patuiſſe nupero exemplo, illuſtriſſimo ſimul & miſerrimo †; noxa verò exinde orta, me judice, debebatur defectui vehiculi idonei inveſtientis. Namque remedium hujuſce methodi et ipſe aliquoties aſſumpſi, & aliis exhibui quantitate ſupra præſcriptâ, quæ *Jurinianâ* multò major eſt, ſine noxâ inſequente. Porrò vis ejus ſolvens manifeſtiſſima fuit in uno ægrotorum. Non inutile eſſet fortaſſe experiri quouſque pulvis lithontripticus mitigari poſſet vel aquæ affuſionibus & vaporationibus iteratis, vel aëris acceſſu diutino, manente interea virtute calculis ſolvendis idoneâ.

METHODUS ſeptima ducta eſt ex iis, *quæ a doctiſſimo Roberto Whytt experi-*

† Com. de Orford.

mentis comperta ſunt, & a Te ipſo utilitatis publicæ cauſâ memorata. Saponis quantitas eadem eſt ac in methodis quinque primis; libræ autem tres vel quatuor aquæ calcis ſubeunt vicem trium drachmarum calcis ipſius. An verò methodis iſtis ſolvendi vi potentior ſit, an aliis nominibus potior, tandem forſan patebit, comparatione inſtitutâ, per ægrotorum experimenta. Quantitas aquæ calcis quotidie ebibenda pluribus tædio erit, etiamſi ſapor ejus ingratus paululi lactis commixtione ferè evaneſcat. Attamen hæc ipſa quantitas, nî fallor, dolores a calculo oriundos ſæpe minuet; quamvis in me ipſo expertus optato ſucceſſu fruſtratus ſim.

Quæcunque e methodis deſcriptis eligatur, neceſſe erit ut æger ſibi temperet a luxu, edacitate, & vini compotatione, ab aromaticis & ſale conditis, ab acidis & aceſcentibus. Cereviſiam tenuem excipio, quanquam inter aceſcentia numerari poſſit; lenit enim tum dolores a calculo, tum irritationem a Lithontriptico acriori oriundam

dam. Idem tenendum eſt de liquoris cujuſvis tenuis potu copioſo; modus autem ſervandus eſt, cùm et aceſcentia cereviſiæ tenuis, & copia liquorum quorumvis pota, minuat urinæ medicatæ vim ſolventem.

Optandum eſſet, ut qui ordinatæ victûs rationi ſe nolint ſubjicere, ab hoc remedio omnino abſtinerent, ne re infectâ, vel et in pejus mutatâ, & Lithontriptico malè culpato, curſum abrumperent, ſibi ipſis nocivi, aliis etiam injurii.

Optandum eſſet quoque, ut remedium aſſumentes calculis in urinâ ſuâ medicatâ digerendis operam darent. Hinc enim fieret, ut vi ejus ſolvente oculorum fide comprobatâ, munirentur contra rumores in vulgus ſparſos, & temerè admiſſam a doctis indoctiſque opinionem de Lithontripticorum naturâ nimis acri quàm ut veſica impune ferat; neque lentâ operandi ratione bene perſpectâ, ſpem conceptam prorſus abjicerent propter ſanationis moram longiorem. Quinetiam ſimul pateſ-

ceret, quid valeret regimen, aut methodus remedium parandi diverſa, ad vim urinæ augendam vel minuendam; unde præcepta & cautiones practicæ, non levis forſan momenti, deduci poſſent. Experimenta verò in ipſam urinam medicatam inſtituta longo vincunt intervallo, quæcunque in varias aquas calcis, vel ſaponis ſolutiones inſtitui poſſunt; ſive eo conſilio fiant, ut urinæ medicatæ vis ſolvens debitâ remedii & victûs ordinatione intendatur, ſive ut dubitantibus rata ſit. Neque tamen hæc ſunt contemnenda.

Monendi ſunt etiam calculoſi Lithontriptico utentes, ut caveant quàm maximè a motu corporis nimio, in quem valde proclives eſſe ſolent lenitis doloribus. Etenim ægro exercitia ſolita repetente, propter inducias remedii uſu & quiete aliquali impetratas, ex improviſo proſiliet hoſtis, *expertus loquor*, & inflammationem veſicæ cum ſpaſmis horrendis excitabit. In tali rerum ſtatu imperanda eſt quies omnimoda, victus leniſſimus, medicamenta ex opio

opio parata, Lithontripticum mitiſſimum, quantitate etiam ſupra præſcriptâ minori, tentando exquirendâ. Huic regimini favente Deo, ipſe jam evaſi, doloris propemodum expers; & ſpero me in poſterum uſque expertem manſurum, ſi modò cautior fiam malorum præteritorum experientiâ. Imò ſpero me non ſemper mihi ipſi opprobrio, ſociis autem laborantibus offendiculo futurum, ſed tandem a calculo prorſus liberatum iri; quippe prodiêre jampridem nuclei ſeptem, prodeuntque etiamnum indies fragmenta calculoſa, parvula quidem & numero pauca, ſed vera, & ſolutionis veræ, lentiſſimæ licèt, documenta non convellenda.

Quemcumque verò exitum mihi dederit bonorum omnium Dator Ter Optimus, Maximus, non erit æquum ut remedii exiſtimatio inde tollatur, utcunque imminui oporteat. Hoc interim aliorum cauſâ, ſummâ cum fide edico, me ex quatuordecim, & quod excurrit, annorum teſtimonio nihil hucuſque colligere poſſe, unde priſ-

tina

tina mea de eo ſententia infirmetur. Quinimo fidiſſimis varii generis experimentis nixus perſuaſum habeo, unamquamque e methodis præcedentibus et innoxiam eſſe (ſextam non excipio cautè initam) & parem calculis quibuſvis viarum urinariarum demum ſolvendis; etenim cùm calculi omnes ex iiſdem elementis conſtent, omnes iiſdem menſtruis ſubjici credendum eſt, utì expoſui in *Diſſertatione de Lithontriptico* †. Profectò ſi vel *noxarum*, vel *fallaciæ* ſuſpicione juſtâ laboraret

† Analogia porro ſolutionum reliquarum poſtulare videtur, ut menſtruum (*i. e. urina medicata*) par ſolvendis tot calculis, ad omnes tandem comminuendos, ut ut multùm inter ſe diſcrepantes, efficax reperiatur. Aurum omne ſolvitur ab aquâ regiâ, ſulphur omne ab alcali fixo, ſubſtantia omnis animalis a lixivio ſaponis, reſinæ omnes ab alcohole, gummi omnia ab aquâ. Quod itidem dici poteſt de concretis quibuſvis, quorum partes coagmentantur ope gummi, reſinæ, &c. diſſolvantur oportet concreta illa ope aquæ, alcoholis, &c. reſpectivè. Jam vero prædicta corpora, tam ſolvenda quàm ſolventia, licèt eodem generali titulo comprehenſa, patiuntur diverſitates majores vel minores ob cauſas innumeras, propter quas etiam ſolutio promptiùs vel tardiùs perficitur. Eâdem ratione diverſa ſunt & calculorum & urinæ medicatæ genera, a diverſis ætatibus, temperamentis & id genus aliis, originem ducentia; modus item ſolutionis, tempuſque illi abſolvendæ neceſſarium, magnopere variantur, tum intra tum extra corpus, utì patet ex Hiſtoriis & experimentis ſupra recenſitis, quæ idcirco ſe mutuò ſtabiliunt, ſimulque Analogiæ allatæ fidem adſtruunt. Attamen non eſt credendum, ſi calculus A conſtet ex aëre ſub formâ inelaſticâ, aquâ, oleo, ſale & terrâ,

laboraret remedium, nequaquam adduci possem, ut hanc Tibi moram facerem. Sin Veritatem mente sincerâ & studio indefesso quæsitam assecutus fuero, me Illius causam haud facilè deserturum puto.

---

terrâ, calculum B quovis horum prorsus destitui. Ideoque, sive urina medicata alcalina aërem latentem expediat, sive oleum ad se trahat, sive tendat ad salis neutrius partem acidam, illamque a terrestri salis parte dissociet, sive magnâ vi imbibita calculum disrumpat, sive horum unumquodque quodammodo præstet, (possunt enim forsan omnia cognatione quâdam inter se conjungi,) sive quævis alia sit ejus actio, verisimillimum est, eandem actionem efficacem fore ad calculos quosvis solvendos, licèt variato modo & tempore, pro variâ naturâ, & proportione mutuâ partium componentium calculi, & urinæ medicatæ. Calculus parvus I 4, granorum 21 cum dimidio, non erat integre absumptus ab urinâ medicatâ, nisi absoluto 11 septimanarum spatio; quare, positis iisdem circumstantiis intra corpus ac in experimento 3°, calculus ejusdem generis, pendens unciam integram desideraret annos aliquot ad sui solutionem perficiendam. Laborant nonnulli per annos decem, viginti, triginta, nec tamen adest illis calculus major, quàm qui in aliis subnascitur spatio multò breviori. Ubi autem calculi generantur tardè, credibile est, augmentum fieri per appositionem elementorum minorum, atque adeo hæc elementa arctiùs cohærere inter se, juxta observatum *Newtoni*, ex Phænomenis quam plurimis comprobatum, quæcunque tandem sit cohæsionis causa. Quapropter expectari potest, ut calculi, tardè increscentes, tardè quoque decrescant; & ut, qui laboraverint per annos permultos, necesse habeant, semet tædio remediorum longiori subjicere. Fieri etiam potest, ut in junioribus acidi abundantia, olei verò inopia, partim in causa sint, quòd eorum calculi difficiliùs cedant remediorum actioni. Verùm, ut tandem finem faciam, non vereor asserere, & pro asserto meo vindicando ad experientiam futuram provocare, omnes calculos viarum urinariarum plùs minúsve semper decrescere, ubi hæc remedia justâ quantitate assumuntur, cum idoneo regimine. *Dissert. de Lithontript.* In quâ Remedii vis solvens tot & tantis argumentis stabilitur, ut supervacaneum esset de eâ disputare in hâc Epistolâ.

Neque

Neque Illa me deſeret, vindicem licèt indignum; ſed prævalebit tandem, criminatione omni, non minùs quàm patrocinio, ſuperior.

Addam multa me movere ut credam Lithontriptici uſum Podagricis quàm plurimis profuturum; imò, ſi ei adjungatur legitimus aquarum Bathonienſium uſus, tum externus, tum internus, horum nonnullos, pro deploratis habitos, quodammodo reſtitui poſſe; morbum verò nondum adultum ſenſim quidem, at tutiſſimè, quaſi diſſipatum iri.

Restat, Vir Clariſſime, ut cum ingenuis omnibus, Tibi maximas habeam gratias pro iis, quæ in praxi medicâ apprime utilia monuiſti & præcepiſti, exoptemque ſenectutem longam, placidam, & ſpei melioris non fallendæ plenam.

Dabam Bathoniæ
Aug. 2, 1751.

F I N I S.